

poročevalec

DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, 3. oktober 2007

letnik XV

Št. 23

Zakonodajna iniciativa

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku od dohodkov pravnih oseb- prva obravnava

2

Mnenje državnega sveta ob obravnavi Letnega poročila o delu Davčne uprave Republike Slovenije za leto 2006

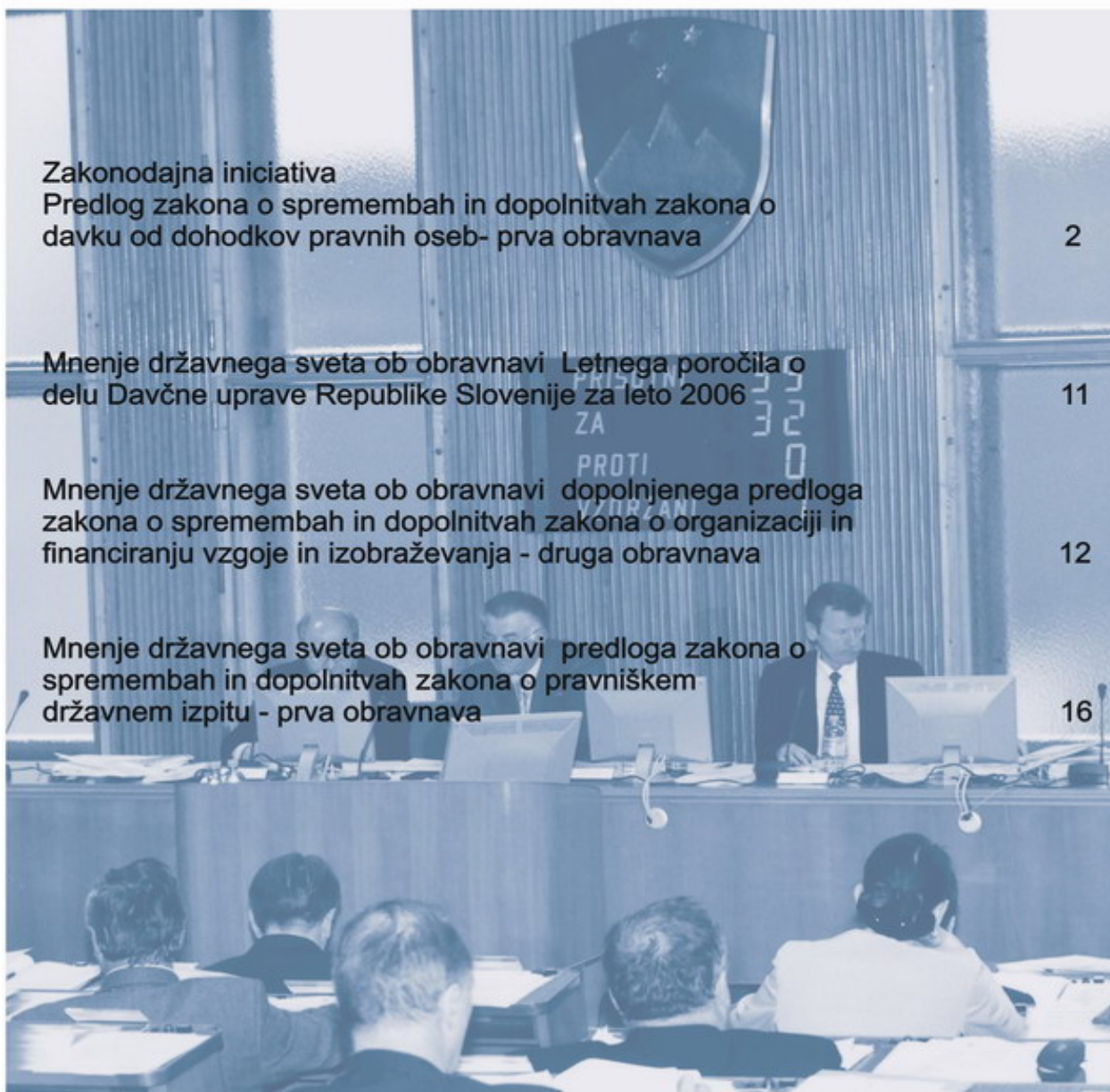
11

Mnenje državnega sveta ob obravnavi dopolnjenega predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja - druga obravnava

12

Mnenje državnega sveta ob obravnavi predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pravniškem državnem izpitu - prva obravnava

16

Prva alineja 1. odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije - državni svet predlaga državnemu zboru sprejem zakonov

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB (ZPRE-1A) - PRVA OBRAVNAVA

Na podlagi prve alineje 97. člena Ustave Republike Slovenije je Državni svet Republike Slovenije na 57. seji, dne 19. 9. 2007, določil besedilo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o davku od dohodkov pravnih oseb in ga na podlagi 114. člena poslovnika državnega zbora (Ur. l. RS, št. 35/2002) pošilja Državnemu zboru v obravnavo in sprejem.

Državni svet na podlagi 95. člena poslovnika državnega sveta določa državnega svetnika mag. Zlatka Jenka kot predstavnika Državnega sveta na sejah Državnega zbora in njegovih delovnih telesih pri obravnavi predloga zakona.

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB (ZPRE-1A) - PRVA OBRAVNAVA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Obdavčitev dohodkov pravnih oseb ureja zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS št. 117/06).

Predlagani zakon upošteva regionalne posebnosti občin, ki vplivajo na demografske in gospodarske značilnosti na teh območjih. Sedanji sistem obdavčenja je v tem delu pomanjkljiv, saj uporablja za vsa območja enako zakonodajo, ne glede na posebnosti posameznih območij. Ustavno sodišče v okviru načela enakosti nenehno poudarja, da ni dopustno, da bi zakon enako uredil bistveno različne situacije ali da bi različno uredil enake situacije. Če točnih podatkov primerljivosti ni, je potrebno ureditev naravnati vsaj na primerljive skupine v razumnih mejah.

Analize kažejo na velika nesorazmerja med lastnimi prihodki na prebivalca po občinah. Dohodnina v nekaterih občinah predstavlja več kot 80% lastnih virov financiranja, kar glede na razvitost posameznih občin in oddaljenost od pomembnejših centrov povzroča izredno neenakomerno razdelitev prihodkov od dohodnine. Visoko izobraženi posamezniki, ki imajo višje dohodke in plačujejo višjo dohodnino, živijo večinoma v bližini večjih centrov in mest, saj nerazviti predeli za njih nimajo na voljo primerne zaposlitve. Oddaljenost od prometnih poti predstavlja pomemben dejavnik za upadanje oziroma pomanjkanje razvoja podjetništva, ker so ta okolja nevzpodbudna za razvoj

podjetništva. Še vedno obstaja veliko število občin, ki prejemajo finančno izravnavo. Velika odvisnost od finančne izravnave in posledično nizki lastni dohodki predstavljajo resno odmikanje od splošnega načela avtonomije občin.

Za dejansko zmanjševanje regionalnih razvojnih razlik je treba v razvojno zaostala območja usmeriti večje finančne spodbude. Zato je treba tudi pri sistemu financiranja in obdavčevanja upoštevati različne okoliščine in omogočiti, da bo po preteku določenega časa mogoče govoriti o primerljivi razvitosti občin v vseh predelih Slovenije. Tako EU kot Slovenija deklarirano zasledujeta načela in cilje kohezijske politike oz. skladnejšega regionalnega razvoja, zato so toliko bolj utemeljena prizadevanja za oživitev najbolj zaostalih in kritičnih predelov Slovenije. Pridobivanje državnih sredstev, ki so jih dolžna manj razvita področja, ni dovolj. Manj razvite občine, ki pridobijo več sredstev, se namreč takoj soočijo s problemom izvajanja projektov, za katere nimajo veliko časa sredstev in ustreznih kadrov, saj celotna priprava projekta zahteva visoko usposobljene ljudi, ki jih na manjših občinah primanjkuje, poleg tega pa je treba zagotoviti tudi določen delež sredstev iz občinskega proračuna, kar za nekatere predstavlja velik problem. Zaposleni na občinah morajo skrbeti za naloge, ki segajo na zelo različna strokovna področja. Velike občine lahko organizirajo delo in zaposlijo strokoven kader za vsako področje posebej, medtem ko si majhne občine tega ne morejo privoščiti.

Za majhne občine obstaja mnenje, da jim gre dobro zato, ker dobivajo več denarja iz državne blagajne (kot če bi bile v okviru druge občine). Kazalniki stopnje finančne povezanosti občin z državnim proračunom kažejo, da majhno število občin ne prejema nobenih sredstev iz državnega proračuna. Razvojne možnosti posameznih območij, predvsem pa privlačnost za bivanje in razvoj različnih gospodarskih dejavnosti, so odvisne od naravnih in družbenih potencialov, s katerimi se razpolaga. Večina območij (občin) izvaja različne razvojne aktivnosti, v največjem številu občin prevladujejo vlaganja v izgradnjo ali posodobitev komunalne infrastrukture in cest, različne oblike pomoči ostarelim občanom, oživitev kulturne dejavnosti, razvoj turizma, pomoč kmetijam in uvajanje dopolnilnih dejavnosti. V številnih občinah prevladuje zavedanje, da je potrebno posebno pozornost nameniti mladini in ji pokazali, da je tudi na podeželju dovolj kulturnih in športnih aktivnosti, kar naj bi vsaj malo pripomoglo k njihovi odločitvi, da bi tudi v prihodnje ostali v domači občini. V zrelejših letih pa naj bi k temu prispevale aktivnosti v zvezi z ohranjanjem delovnih mest in ustvarjanjem novih, tudi s pomočjo pri ustanavljanju lastnih podjetij ali iskanju drugih gospodarskih priložnosti.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

Cilji zakona so:

- zmanjševanje razlik v gospodarski razvitosti in življenjskih možnostih prebivalstva med posameznimi območji v državi,
- preprečevanje nastajanja novih območij z večjimi razvojnimi problemi,

- razvoj in povečanje konkurenčnosti gospodarstva v vseh razvojnih regijah, ob upoštevanju njihovih posebnosti,
- zniževanje stopnje brezposelnosti v razvojnih regijah oziroma povečanje zaposlenosti in odprava strukturnih neskladij na trgu dela,
- povečanje blagostanja prebivalstva na določenih trajno zapostavljenih področjih, ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja in njihovih posebnosti,
- krepitev socialnega kapitala in inovacijske sposobnosti v razvojnih regijah,

Poročila o izvajanju regionalne politike navajajo, da se "nadaljujejo negativni trendi, imamo neučinkovitost regionalne politike in povečal se je obseg istočasno posrednih in neposrednih spodbud." Še vedno imamo ekonomsko šibke lokalne skupnosti in regije in še vedno imamo vedno večje razvojne probleme. Sistem uvrščanja v razvojne regije ne zdrži resne presoje. Tudi instrumenti regionalnih spodbud ne dajejo pričakovanih rezultatov, zato bi dodatne davčne olajšave spodbudile nadaljnji razvoj šibkih regij. Razvojni problemi lokalnih skupnosti in regij so neposredno povezani s primanjkljajem ustreznih strokovnih kadrov ter gospodarskih subjektov, ki bi bili sposobni razpoložljiva sredstva iz razpisov pridobiti in učinkovito uporabiti. Pravne in fizične osebe bi morale ostati oz. priti v tako imenovane davčne oaze oz. območja, kjer so zagotovljene določene davčne olajšave, tako za investicije kot tudi za zaposlitve.

Strategija razvoja Slovenije¹ na 44. strani v okviru povezovanja ukrepov za doseganje trajnostnega razvoja - akcijski načrt za leti 2005 in 2006 v okviru skladnejšega regionalnega razvoja predvidena okrepitev razvojnih pomoči prednostnim območjem regionalne politike med katerimi so tudi obmejna območja "še posebno na zunanji meji EU s Hrvaško".

Poročilo o razvoju za leto 2006, pripravljeno s strani UMAR kaže, da so bili doseženi bistveno slabši rezultati razvoja Slovenije na področju konkurenčnosti in spodbujanja podjetniškega razvoja, saj se v letu 2004 po konkurenčnosti gospodarstva med državami Evropske unije Slovenija uvršča v zadnjo tretjino (str. 7). Trajnostni razvoj z vidika demografskih trendov kaže slabo demografsko stanje in trende v Sloveniji. Po stanju se je leta 2004 med članicami Evropske unije Slovenija uvrstila na 22. mesto, pri gibanjih v obdobju 2000–2004 pa je zasedla predzadnje mesto. Po zmanjševanju regionalnih razlik, merjenih z bruto domačim proizvodom na prebivalca, v obdobju zadnjih dveh let, so le-te pričele ponovno naraščati, vendar ne zaradi zmanjševanja razvitosti v najmanj razviti Pomurski regiji, pač pa predvsem zaradi hitrejše krepitve regije z državnim središčem. Demografski trendi se poslabšujejo, nadaljuje se koncentracija prebivalstva v Osrednjeslovenski regiji, problematično pa je predvsem upadanje števila prebivalstva v obrobni pokrajini. Strategija gospodarskega razvoja Slovenije (SGRS, sprejeta leta 2001) se je opredelila za uravnotežen razvoj (med gospodarsko, socialno in okoljsko komponento razvoja), vendar pa je zaradi ugotovitve, da so zaostanki Slovenije za razvitimi državami največji na gospodarskem področju, postavila prioriteto, da večja uravnoteženost razvoja zahteva predvsem hitrejši

¹ <http://www.gov.si/umar/projekti/srs/StrategijarazvojaSlovenije.pdf>

gospodarski razvoj. Kljub takšni strateški opredelitvi pa podatki kažejo, da je tudi v obdobju izvajanja SGRS socialni razvoj napredoval hitreje kot gospodarski in okoljski, pri čemer je slednji merjen le s kazalniki integriranosti varstva okolja v gospodarski razvoj (str. 9). Skupna davčna obremenitev je v Sloveniji visoka, nadpovprečno obremenjena pa sta tako potrošnja kot delo². Učinkovitost javnofinančnih sredstev v Sloveniji ni optimalna.

Višina javnofinančnih sredstev ter drugih instrumentov (davčne olajšave, državne garancije, posojila, prevzemi dolgov ipd.) še ni jamstvo za uspešno doseganje ciljev, ki jih ta sredstva in drugi instrumenti podpirajo. V Sloveniji se na številnih področjih (izobraževanje, zdravstvo, raziskave in razvoj, državne pomoči, socialni transferji) kaže, da razpoložljiva sredstva niso ustrezno razdeljena in s tem tudi učinkovito porabljena, zato tudi ne dajejo pričakovanih rezultatov. Vzrokov za neoptimalnost je več, med drugimi tudi neusklajenost politik na državni ravni, proračunsko načrtovanje brez preverjanja kvalitete programov financiranja, pomanjkanje evidenc in naknadne evalvacije programov in njihovih učinkov pri prejemnikih. Pritiski mednarodne konkurence bodo v naslednjih letih zahtevali predvsem zniževanje davčne obremenitve dela.

Obrobni deli vsakega teritorija so bili od nekdaj razvojno zapostavljeni. Ne samo na obrobjih države, pač pa na vsakem obrobju, kar je npr. tudi vzrok nastanka številnih novih občin, kjer se je predhodno investiralo le v občinsko središče, medtem ko so bili obrobni deli zapostavljeni.

Nastanek občin je prinesel več finančnih sredstev, ki omogočajo izvajanje različnih razvojnih aktivnosti. Finančna sredstva se usmerjajo bolj racionalno, večja je samostojnost in neodvisnost pri odločanju. Kljub povečanim sredstvom, jih še vedno ni dovolj za uresničitev in zadovoljitev vseh potreb. Optimistično gledanje na prihodnji razvoj je potrebno obdržati tudi v demografsko ogroženih in gospodarsko manj razvitih občinah, zato je potrebno pokazati odločenost, da se ohrani in poveča poseljenost in gospodarska aktivnost.

Želja po samostojnosti se večja z zaostalostjo območja. Gospodarsko šibka območja ne morejo zadovoljiti potreb prebivalcev, zato je najboljša možnost za pridobitev dodatnih sredstev ustanovitev občine, njeno sodelovanje na raznih razpisih ali pa selitev ravno tistih ljudi, ki bi lahko najbolj prispevali k razvoju, na območje razvitejših predelov. Zaostalost pa povzroča odvisnost, odvisnost na področju nerazvitih predelov pa centralizacijo države in njeno vstopanje v gospodarstvo namesto umikanja. Bodoči razvoj je pogojen z značilnostmi prebivalstva in gospodarstva, s stanjem infrastrukture in naravnimi danostmi ter deloma z opredelitvijo razvojnih ciljev, še najbolj pa je odvisen od spodbud in sposobnosti ljudi, ki tam živijo. Kljub temu bi bilo naivno pričakovati, da bodo nerazviti predeli sami rešili težave na podlagi lastnih potencialov in kapitala, saj ničesar

² Med državami s hitro rastočim gospodarstvom v Evropski uniji je davčna obremenitev višja kot v Sloveniji le v Luksemburgu, davki na potrošnjo in davki na delo pa so v Sloveniji najvišji.

izmed tega nimajo dovolj. Takšni predeli so in bodo odvisni od državnih in drugih pomoči. Zaradi tega in načel trajnostnega ter endogenega razvoja je potrebno spodbujati vse predele države, da bi bili čim manj odvisni od državnega proračuna in čim bolj razvojno samoiniciativni. Da pa bi deregulirali in liberalizirali, je potrebno najprej regulirati in intervenirati.

Zakon o financiranju občin (Ur. l. RS, št. 123/06 - ZFO-1) določa, da se v državnem proračunu zagotavljajo dodatna sredstva za sofinanciranje investicij v lokalno javno infrastrukturo in investicij posebnega pomena za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov prebivalcev občine, ki so uvrščene v načrte razvojnih programov občinskih proračunov, pri čemer se del sredstev iz prejšnjega odstavka občinam za vsako proračunsko leto zagotovi v višini šestih odstotkov skupne primerne porabe občin. Na tej podlagi izdan Pravilnik o namenih porabe, merilih in pogojih za dodelitev sredstev za sofinanciranje investicij občin (Ur. l. RS, št. 19/07) vsebuje enačbo za izračun višine razpoložljivih sredstev, ki so v posameznem letu na razpolago občini, pri čemer predstavljata kvoti »Obmejno območje« (KOO) in OOO - površina desetkilometrskega obmejnega pasu v občini po podatkih UMAR le del enačbe za izračun višine razpoložljivih sredstev, ki so v posameznem letu na razpolago občini.

V jedru je prva prioriteta spodbujanje podjetniškega sektorja, konkurenčnosti. Na to se navezujejo programi za razvoj človeških virov in zaposlovanja, ki so druga prioriteta, nato pa prestrukturiranje kmetijstva, gozdarstva, ribištva, se pravi, predvsem tisti programi in tisti del, ki je namenjen proizvodnemu aktiviranju, torej razvoju podeželja, dopolnilne dejavnosti na kmetijah, prestrukturiranju kmetij in podobno. Kljub dejstvu, da je bil obseg sredstev neposrednih in posrednih spodbud bistveno povečan v zadnjih letih, se trend povečevanja razlik ni obrnil. Nasprotno, razlika med razvitostjo se je povečala, zato so nujne določene izboljšave. Praksa je pokazala, da splošni razpisi po poenotenih kriterijih ne dajejo učinka.

3. OCENA FINAČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona bo v začetnem obdobju po uveljavitvi povzročil nekaj manjši priliv sredstev v državni proračun iz območij, ki jih zadevajo spremembe zakona, vendar bodo poznejši pozitivni učinki v razvojnem smislu nadoknadili prvotni izpad sredstev. Predlog zakona ne bo imel neposrednih posledic na druga javna finančna sredstva.

4. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST UREDITVE PRAVU EU

Na področju davčnih olajšav na obmejnem območju EU nima posebnih predpisov, ki bi zahtevali ureditev tega področja na določen način.

Iz primerjave med posameznimi državami članic EU izhaja, da v večini primerov njihova zakonodaja na obmejnih območjih ne pozna posebnih davčnih olajšav za investicije v opremo, vendar pa obstajajo tudi izjeme, saj davčno olajšavo na celotnem obmejnem območju poznajo na Portugalskem.

PORTUGALSKA

Portugalska je v svojem davčnem zakonu (Article 39-B Executive Law n.º 215/89) uredila naslednje davčne olajšave na obmejnem območju:

- Davčna stopnja za gospodarske subjekte je znižana na 20% (namesto običajne 25% davčne stopnje)
- Davčna stopnja za novoustanovljene gospodarske subjekte je v prvih 5 letih 15%
- Amortizacijska stopnja za investicije v vrednosti do 500.000€ je določena do 130% vrednosti investicije, vendar je iz te ureditve izvzeto pridobivanje zemljišč in potniška vozila

Za pridobitev teh davčnih ugodnosti je potrebno izpolniti naslednje pogoje:

- Določitev vrednosti obdavčljivega prihodka mora biti narejena po direktni metodi
- Podjetje mora imeti urejeno finančno situacijo
- Podjetje mora redno izplačevati plače (ne sme imeti zapadlih)
- Podjetje ne sme biti posledica ločitve od drugega podjetja v zadnjih dveh letih.

Zakon no. 53-A (State Budget for 2007) dopušča oprostitev plačila socialnega zavarovanja (Social Security) v primeru, da se število delovnih mest povečuje, v obdobju prvih treh let za zakonito sklenjene pogodbe. V primeru, da je podjetje ustanovil mladi podjetnik, se lahko doba oprostitve podaljša za 2 leti. Skupno se ne sme preseči obdobje 5 let.

ITALIJA

V Italiji na državni ravni ni posebne davčne olajšave za investicije v opremo na obmejnem območju. Zakon n.296/2006 (Financial Act 2007), art.1 co.398 določa, da se lahko zaposlenim na obmejnem območju delno zniža plačilo dohodnine.

Na regionalni ravni imajo gospodarski subjekti na obmejnem območju možnost pridobiti posojila iz posebnih fondov, vendar je to odvisno od regionalne ureditve npr: regijski zakon Veneto, L:R: 18/1994 to omogoča. V Lombardiji pa imajo podjetja po regijskem zakonu R:L: 1/2007 možnost uveljaviti višjo davčno olajšavo, da se ohranja konkurenčnost s sosednjimi državami.

AVSTRIJA

Avstrijska davčna zakonodaja na državni ravni ne predvideva posebne davčne olajšave v investicije za podjetja na obmejnem območju.

Izjema: Z vstopom Avstrije v EU je bilo dogovorjeno, da se v dveh obmejnih občinah Jungholz in Mittelberg, ki mejita na Nemčijo, splošna davčna stopnja prilagaja nemški davčni stopnji na tem območju, vendar ne sme biti nižja od 15%. Ta ureditev velja samo za trgovska podjetja, ki imajo sedež v teh dveh občinah. S tem so želeli ohraniti avstrijska podjetja konkurenčna. Trenutna davčna stopnja je 19%.

FINSKA

Finska zakonodaja ne pozna posebne davčne olajšave.

NEMČIJA

Nemška zakonodaja ne pozna posebne davčne olajšave. Obmejna območja v Nemčiji in gospodarsko šibkejše regije imajo možnost financiranja iz evropskih strukturnih skladov.

ČEŠKA

Na Češkem je davčna ureditev enaka po vsej državi. Davčna zakonodaja pozna izjemo za gospodarske subjekte poimenovano "investicijske spodbude", v obliki dohodninske olajšave za dobo 5 let.

SLOVAŠKA

Slovaška davčna zakonodaja ne pozna posebne davčne olajšave za gospodarske subjekte na obmejnih območjih. Slovaško ministrstvo za gospodarstvo je pripravilo državno obliko pomoči za pospeševanje regionalnega razvoja na podlagi smernic EU za obdobje 2007-2013. Večje podpore bodo deležni programi v šibkejše razvitih regijah. Regionalna pomoč je dodeljena v primerih, kjer je BDP per capita nižji od 75% gledano na državno povprečje.

5. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

S sprejetjem zakona se zagotavlja razvoj in povečanje konkurenčne sposobnosti gospodarstva v regijah na obmejnem pasu z Republiko Hrvaško.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06) se za 55. členom doda nov 55.a člen, ki se glasi:

"55.a člen
(olajšava za obmejni pas ob južni meji)

(1) Zavezanec v občinah na območju desetkilometerskega pasu od meje z Republiko Hrvaško v notranjost države, lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 50 % investiranega zneska v opremo, razen v osebna motorna vozila, pohoštvo in pisarniško opremo brez računalniške opreme in neopredmetena dolgoročna sredstva, vendar največ v višini davčne osnove, če gre za investicije v opremo in neopredmetena dolgoročna sredstva v Sloveniji. Uveljavitev olajšave velja tudi, če omenjeni zavezanci, ki imajo sedež na omenjenem območju poslujejo izven območja.

(2) Zavezanec, ki koristi davčno olajšavo po prvem odstavku tega člena, ne sme razporejati dobička za udeležbo v dobičku pred potekom treh davčnih obdobji po davčnem obdobju, za katero je izkoristil davčno olajšavo. Če zavezanec razporedi dobiček za udeležbo v dobičku pred potekom treh davčnih obdobji po davčnem obdobju, za katero je izkoristil davčno olajšavo, mora za znesek izkoriščene davčne olajšave povečati davčno osnovo v obdobju razporeditve dobička za udeležbo v dobičku."

2. člen

V 60. členu se doda nov odstavek, ki se glasi:

"V občinah na zunanji meji EU z Republiko Hrvaško se davek plačuje po stopnji 14 % od davčne osnove."

3. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV K ČLENOM

k 1. členu:

Da bi dosegli zmanjševanje razlik v gospodarski razvitosti in življenjskih možnostih prebivalstva med posameznimi območji v državi, preprečevali nastajanja novih območij z večjimi razvojnimi problemi, spodbudili razvoj in povečanje konkurenčnosti gospodarstva v vseh razvojnih regijah, ob upoštevanju njihovih posebnosti in povečali blagostanje prebivalstva na določenih trajno zapostavljenih področjih, ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja in njihovih posebnosti, se predlaga dodatna olajšava za 10 kilometrski obmejni pas ob meji z Republiko Hrvaško tako da lahko zavezanec v občinah na zunanji meji EU z Republiko Hrvaško uveljavlja zmanjšanje davčne osnove, kar velja tudi za zavezance s sedežem na tem območju, ki poslujejo izven območja.

k 2. členu:

Bodoči razvoj je pogojen z značilnostmi prebivalstva in gospodarstva, s stanjem infrastrukture in naravnimi danostmi ter deloma z opredelitvijo razvojnih ciljev, še najbolj pa je odvisen od spodbud in sposobnosti ljudi, ki tam živijo. Kljub temu bi bilo naivno

pričakovati, da bodo nerazviti predeli sami rešili težave na podlagi lastnih potencialov in kapitala, saj ničesar izmed tega nimajo dovolj. Takšni predeli so in bodo odvisni od državnih in drugih pomoči. Zaradi tega in načel trajnostnega ter endogenega razvoja je potrebno spodbujati vse predele države, da bi bili čim manj odvisni od državnega proračuna in čim bolj razvojno samoiniciativni. Demografski trendi se poslabšujejo, nadaljuje se koncentracija prebivalstva v osrednji slovenski regiji, problematično pa je predvsem upadanje števila prebivalstva v obrobni pokrajini.

Za dejansko zmanjševanje regionalnih razvojnih razlik je treba v razvojno zaostala območja usmeriti večje finančne spodbude. Zato je treba tudi pri sistemu financiranja in obdavčevanja upoštevati različne okoliščine in omogočiti, da bo po preteku določenega časa mogoče govoriti o primerljivi razvitosti občin v vseh predelih Slovenije. Tako EU kot Slovenija deklarirano zasledujeta načela in cilje kohezijske politike oz. skladnejšega regionalnega razvoja, zato so toliko bolj utemeljena prizadevanja za oživitev najbolj zaostalih in kritičnih predelov Slovenije.

k 3. členu:

Predlagani člen določa dan začetka veljavnosti zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, ZA KATERE SE PREDLAGAJO SPREMEMBE IN DOPOLNITVE

55. člen

(1) Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 20% zneska, ki predstavlja vlaganja v raziskave in razvoj v tem obdobju, vendar največ v višini davčne osnove. Vlaganja iz tega odstavka so vlaganja v:

1. notranje raziskovalno-razvojne dejavnosti zavezanca, vključno z nakupom raziskovalno-razvojne opreme, ki se izključno in stalno uporablja pri izvajanju raziskovalno-razvojne dejavnosti zavezanca;

2. nakup raziskovalno-razvojnih storitev (ki jih izvajajo druge osebe, vključno s povezanimi osebami, oziroma druge javne ali zasebne raziskovalne organizacije). Ne glede na prvi stavek tega odstavka, lahko zavezanec uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 30 % zneska, ki predstavlja vlaganja v raziskave in razvoj v skladu s tem odstavkom, če ima sedež in opravlja svojo dejavnost na področjih države, ki imajo bruto domači proizvod na prebivalca nižji od povprečja države do 15 %, in v višini 40 % zneska, ki predstavlja vlaganja v raziskave in razvoj v skladu s tem odstavkom, če ima sedež in opravlja svojo dejavnost na področjih države, ki imajo bruto domači proizvod na prebivalca nižji od povprečja države za več kot 15 %, vendar največ v višini davčne osnove (v nadaljnjem besedilu: regijska olajšava). Vlada Republike Slovenije z uredbo določi shemo za izvajanje regijske olajšave. Pri ugotavljanju zneska, za katerega

zavezanec lahko zmanjšuje davčno osnovo v skladu s tem odstavkom, se upoštevajo zneski za vlaganja po tem odstavku, v skladu z določbami tega zakona o določanju davčne osnove. Pri razmerjih s povezanimi osebami se upoštevajo zneski, ugotovljeni po določbah tega zakona o določanju davčne osnove pri poslovanju med povezanimi osebami. Vlaganja v raziskave in razvoj po tem odstavku mora zavezanec opredeliti v poslovnem načrtu ali posebnem razvojnem projektu oziroma programu.

(2) Zavezanec lahko za neizkoriščen del davčne olajšave po tem členu v davčnem obdobju zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih petih davčnih obdobjih.

(3) Pri zmanjšanju davčne osnove na račun neizkoriščenega dela davčne olajšave iz preteklih davčnih obdobj se davčna osnova najprej zmanjša za neizkoriščen del davčne olajšave starejšega datuma.

(4) Zmanjšanje davčne osnove zaradi neizkoriščenega dela davčne olajšave iz preteklih davčnih obdobj je dovoljeno največ do višine davčne osnove davčnega obdobja.

(5) Zavezanec ne more uveljavljati olajšave za vlaganja po prvem odstavku tega člena v delu, ki so financirana iz sredstev proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna EU, če imajo ta sredstva naravo nepovratnih sredstev.

(6) Minister, pristojen za finance, podrobneje predpiše izvajanje tega člena.

60. člen

(splošna stopnja)

Davek se plačuje po stopnji 20 % od davčne osnove.

Druga alineja 1. odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije - državni svet daje državnemu zboru mnenja o vseh zadevah iz njegove pristojnosti
--

Mnenje državnega sveta ob obravnavi **Letnega poročila o delu Davčne uprave Republike Slovenije za leto 2006**

Državni svet Republike Slovenije je na 57. seji, dne 19. 9. 2007, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

M N E N J E

k Letnemu poročilu o delu Davčne uprave Republike Slovenije za leto 2006

Državni svet se je seznanil s poročilom, ki ga je o svojem delu v letu 2006 pripravila Davčna uprava Republike Slovenije. Davčna uprava navaja v poročilu rezultate svojega dela, ki kažejo na znatno preseganje načrtovane realizacije. Tako je davčna uprava v letu 2006 pobrala za 8,4 % več prihodkov kot leto poprej, vplačila javno finančnih prihodkov v državni proračun pa so se v primerjavi z letom 2005 povečala za 10,8%. Izterjava dolga je načrtovano realizacijo preseгла za 37,8 %, obdelava davčnih napovedi, obračunov in drugih obrazcev pa za 7,5 %. Tudi na področju inšpekcijskih

nadzorov se je število le-teh povečalo za 15,9 %. Ob teh uspešnih rezultatih si je davčna uprava prizadevala poleg transparentnosti delovanja uresničiti tudi spoštljiv in prijazen odnos do davčnih zavezancev.

Državnemu svetu so bile predstavljene tudi smernice razvoja delovanja davčne uprave, ki bodo še naprej zagotavljale uspešno delovanje davčne uprave in vodile v izboljšanje sistema komuniciranja z zavezanci, njihovega informiranja in ozaveščanja o pravicah in dolžnostih.

Državni svet pozitivno ocenjuje vsa dosedanja prizadevanja in ukrepe davčne uprave, ki imajo na eni strani pozitiven učinek pri zajemanju davkov, na drugi strani pa so v prid davkopllačevalcem v smislu enostavnejših postopkov, zmanjšanja administriranja in stroškov.

Mnenje državnega sveta ob obravnavi **dopolnjenega predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja** - druga obravnava, EPA 1528

Državni svet Republike Slovenije je na 57. seji, dne 19. 9. 2007, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

M N E N J E

k dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-G) - druga obravnava

Državni svet je bil seznanjen, da je Komisija za družbene dejavnosti na 69. seji, dne 30. 8. 2007, obravnavala predlog zakona in oblikovala **mnenje**, ki je bilo posredovano matičnemu delovnemu telesu Državnega zbora in je v njihovem poročilu tudi upoštevano. V nadaljevanju je komisija na 70. seji, dne 19. 9. 2007, obravnavala dopolnjen predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-G), ki ga je pripravil Odbor Državnega zbora za kulturo, šolstvo in šport ter **ga dopolnila s sprejetimi amandmaji k prvotno obravnavanim členom mnenja komisije**.

Po navedbah predlagatelja novelo narekujejo številne spremembe na področju vzgoje in izobraževanja, tako na nacionalni kot evropski ravni, v pripravi sprememb pa naj bi potekal intenziven socialni dialog, v katerega so bili vključeni predstavniki zaposlenih in sindikati na področju šolstva. Temu nasprotno je predstavnik SVIZ-a ob navzočnosti dijaških in študentskih organizacij ter nekaterih stanovskih društev trdil, da bistvena

vprašanja, kot so zasebno šolstvo in sprememba financiranja, ostajajo odprta ter niso usklajena s socialnimi partnerji in nimajo soglasja strokovne javnosti, saj noben kvalificiran sindikat niti stanovske organizacije zakonskega predloga niso eksplicitno podprle. Poleg tega bi bilo po njegovem treba izvesti natančne analize obstoječega stanja in po možnosti predvideti učinke napovedanih sprememb. Zgovorno je dejstvo, da je Ministrstvo RS za šolstvo in šport še pred zaključkom tega zakonodajnega postopka (to je tretje spreminjanje istega zakona) že objavilo osnutek nove novele istega zakona.

Državni svet je seznanjen, da je delovno telo Državnega zbora sprejelo sklep, da bo javna predstavitev mnenj o predlogih obeh šolskih zakonov v petek, 14. 9. 2007 ob 10. uri, torej po opravljeni drugi obravnavi, čeprav so predlagatelji menili, da je treba organizirati javno predstavitev mnenj, ker so spremembe, ki jih prinašata oba predloga zakonov, tolikšne, da zahtevajo novo Belo knjigo o vzgoji in izobraževanju v RS. Poleg tega je treba javno predstavitev mnenj omogočiti tudi zato, ker ni usklajenosti s stroko in socialnimi partnerji, ki spremembam nasprotujejo.

Državni svet je v razpravi nasprotoval nekaterim novim rešitvam in menil, da bi bilo bolje, če bi črtali najbolj sporne člene, uveljavili pa tiste rešitve, ki niso naletele na tako široko nasprotovanje in bi lahko predstavljale spodbudo za kvalitetno rast slovenskega šolskega sistema.

Državni svet nasprotuje predlaganemu novemu **2. in 3. členu novele**, ker v besedilu novega odstavka veljavnega 7. člena uvaja možnost statusnega povezovanja šol in vrtcev v vzgojno-izobraževalne centre, kar naj bi po trditvah predlagatelja predstavljalo zgolj racionalizacijo dela. Državni svet meni, da takšno možnost že v zadostnem obsegu omogoča veljavni 7. člen, saj določa, da se šola oziroma vrtec organizira tudi kot organizacijska enota zavoda, zato ni treba z novim 8. a členom združevati različnih administrativnih opravil in jih zagovarjati z zniževanjem stroškov, racionalizacijo in s tem dvigom kakovosti dela. Državni svet tudi opozarja, da so se v preteklosti podobne racionalizacije že izkazale za neučinkovite. Nepremišljenemu združevanju predšolskih zavodov in institucij za mladino s posebnimi potrebami z drugimi vzgojno-izobraževalnimi zavodi nasprotujejo tudi strokovne organizacije in ga ocenjujejo kot nespoštovanje in nepoznavanje specifičnega in avtonomnega strokovnega področja.

Državni svet opozarja, da izkušnje po svetu kažejo, da centri z velikim številom otrok niso sprejemljivi, saj se v velikih centrih večajo disciplinski problemi in stopnjuje nasilje, ne prispevajo k večji kakovosti dela tudi zaradi krčenja zaposlenih. Še posebej se je zavzela za ohranjanje svetovalne službe v sedanjem obsegu. Državni svet predpostavlja, da bo občina, ki bo sprejela akt o ustanovitvi centra, težila k zmanjšanju števila organov, ki jih zakon le dopušča ne pa tudi določa, in zato opozarja, da novela omogoča, da se na center lahko prenese tudi svet staršev, kar bi izrazito zmanjšalo njihov vpliv na odločitve v šoli.

Državni svet je seznanjen, da je matično delovno telo Državnega zbora k 3. členu sprejelo nov peti odstavek 8.a člena, ki se glasi:

V 3. členu se peti odstavek 8.a člena spremeni tako, da se glasi:

»Obvezna organa centra sta direktor in svet zavoda. Ostali organi vzgojno-izobraževalnih zavodov, predpisani s tem zakonom, se oblikujejo znotraj združenih vzgojno-izobraževalnih zavodov. Če se v center združujejo istovrstni vzgojno-izobraževalni zavodi, se z ustanovitvenim aktom centra lahko določi, da se na raven centra poleg sveta zavoda prenese in združi tudi druge organe.«

Obrazložitev:

Z amandmajem se precizneje opredeli tudi možnosti glede organiziranja organov v centru in v vključenih šolah. Tako ni več možnih kombinacij, ki se sicer v realnosti najverjetneje ne bi pojavljale, so pa bile na podlagi dosedanje dikcije možne. Z amandmajem se upošteva ključna pripomba sindikatov zoper centre.

Državni svet v celoti nasprotuje pogojem za financiranje zasebnih šol, ki v **30. členu novele** omogočajo, da se zasebnim šolam, ki izvajajo javno veljavne programe, zagotavljajo sredstva v enaki višini (**100 %**) **kot javnim šolam**. Ni sprejemljivo, da želi predlagatelj v prejšnjih določbah racionalizirati delovanje javnih šol in vrtcev, tu pa zvišuje sredstva za financiranje zasebnih šol. Državni svet meni, da ni sprejemljivo črtanje pogoja dveh oddelkov (to je spodnje meje števila vključenih otrok v zasebni šoli), ker je to v nasprotju s spremembami pri organizaciji javnih šol, kjer spodnja meja dveh oddelkov za ustanovitev ostaja in se poleg tega še načrtuje združevanje le-teh v velike centre. To pomeni, da se z novim sistemom financiranja praktično onemogoča obstoj manjših javnih šol, medtem ko se pri zasebnih šolah z navedeno spremembo omogoča tudi financiranje zelo majhnih šol.

Državni svet se poleg tega zavzema, da se v svete vzgojno-izobraževalnih organizacij ponovno vključijo tudi dijaki, kar predlagata dijaška in študentska organizacija.

Sredstva se po novem zagotavljajo v skladu z metodologijo za oblikovanje obsega sredstev **na udeleženca izobraževanja** oziroma v skladu z normativi in standardi, ki veljajo za javne šole. Ker naj bi se sredstva oblikovala na podlagi metodologije, je možno, da bodo zasebne šole tako financirane celo v večjem obsegu kot javne šole. Predlagatelj sicer trdi, da zasebnim šolam ne pripadajo sredstva za investicije in nekateri materialni stroški, vendar Državni svet dvomi v takšno utemeljitev, ker besedilo 32. člena omejuje prispevke staršev le za določene izdatke, ki so kriti iz proračuna države oziroma lokalne skupnosti. Državni svet ugotavlja, da se zasebnim šolam celo širi možnost, da sodelujejo pri programih opremljanja v skladu s pravilnikom, ki ga določi minister, in na ta način pridobivajo sredstva za investicijsko vzdrževanje.

V novem **30. členu** je nesprejemljiva četrta alineja prvega odstavka veljavnega 86. člena, ker omogoča ustanavljanje zasebnih šol glede na njihovo nazorsko usmerjenost, saj po mnenju komisije besedilo "vsebinska dopolnitev javne mreže šol" in "možnost uresničevanja ustavne pravice staršev, da usmerjajo vzgojo svojih otrok", pomeni, da bo za odločitev o ustanovitvi zasebne šole prevladala vsebinska dopolnitev javne mreže šol,

da zasebne šole poučujejo po posebnih pedagoških načelih ali po različnih nazorskih usmeritvah. S predlagano rešitvijo bi odpadla minimalna varovalka, da država ohrani vsaj delno diskrecijsko pravico pri uveljavljanju vprašljivih pedagoških in vzgojnih konceptov. S tem se država odreka načelu, da bi bile šole čim bolj nazorsko nevtralne.

Državni svet se zavzema za **ohranitev 86. člena veljavnega zakona**, po katerem zasebni šoli pripada za posameznega učenca oziroma dijaka 85 % sredstev, ki jih država oziroma lokalna skupnost zagotavlja za plače, druge osebne prejemke v skladu s kolektivno pogodbo in materialne stroške na učenca oziroma dijaka v javni šoli. Priporočila EU in tudi sodna praksa zahteva le to, da država dopušča ustanavljanje zasebnih šol, ne zahteva pa njihovega (so)financiranja in javne veljavnosti.

Državni svet je seznanjen, da je matično delovno telo Državnega zbora v 30. členu v petem odstavku z amandmajem črtalo drugi stavek, ki se je glasil:

"Financiranje in obveznosti zasebne šole se podrobneje uredi s pogodbo."

Obrazložitev:

Amandma je redakcijske narave (na podlagi mnenja ZPS).

Državni svet v celoti nasprotuje novemu **29. členu novele**, s katerim se spreminja 84. člen veljavnega zakona in uvaja **način določanja obsega sredstev** na podlagi **števila udeležencev izobraževanja** z metodologijo, ki jo določi minister. To pooblastilo je bistveno preširoko in nedorečeno, omogoča pa nižanje izobraževalnih standardov in tudi neupoštevanje specifičnih pogojev dela posameznih zavodov. Kljub poskusnemu uvajanju takšnega financiranja na majhnem vzorcu javnosti niso predstavljeni rezultati in analize posledic. Nov sistem financiranja, ki v dokončni obliki ni predstavljen, omogoča večanje števila učencev v oddelkih in skupinah, omogoča nastajanje velikih razlik v izobrazbenih standardih. Pri financiranju mora vendarle biti ključni kriterij ohranjanje mreže javnega šolstva s čimbolj izenačenim izobraževalnim standardom.

Državni svet je seznanjen, da je matično delovno telo Državnega zbora z amandmajem črtalo nov tretji odstavek 84. člena, ki se je glasil:

"Ne glede na določbo prejšnjega odstavka minister lahko določi, da se v skladu z drugim odstavkom tega člena financirajo tudi drugi javni vzgojno-izobraževalni zavodi, za katere sprejme ločeno metodologijo. Ne glede na določbe 82. člena tega zakona lokalna skupnost lahko določi, da bo sredstva iz prvega odstavka 82. člena tega zakona zagotavljala iz svojega proračuna na podlagi metodologije za oblikovanje obsega sredstev na udeleženca izobraževanja, ki jo sprejme minister."

Obrazložitev:

Z amandmajem se črta možnost uvedbe financiranja po udeležencu izobraževanja izven zavodov iz novega drugega odstavka 84. člena (kjer so točno navedene srednje šole), s čimer se upošteva po mnenju predlagatelja ključna pripomba socialnih partnerjev.

Državni svet ima pomisleke v zvezi z **31. členom novele**, s katerim naj bi predlagatelj zagotovil **varovanje javne mreže** tako, da zagotavlja šoloobveznim otrokom pravico

vpisa v javno šolo v šolskem okolišu, kjer prebivajo, ne glede na obstoj zasebne šole. Zasebne šole, ki bodo ustanovljene v takem okolišu, kjer bo zaradi njihovega obstoja ogrožena edina javna šola, po veljavni zakonodaji niso bile upravičene do javnega financiranja, po novem pa tak način ne bo več sankcioniran, saj se omogoča javno financiranje v višini 100 %. Obstaja bojazen, da zaradi obstoja privatne šole v določenih primerih ne bo mogoče ustanoviti javne šole z vsaj dvema oddelkoma in se bo ta ustanovila za več šolskih okolišev.

Predlagatelj trdi, da bo pomoč učencem in dijakom, ki zaradi socialnega položaja ne zmorejo v celoti plačati določenih **prispevkov**, dodeljena tako javnim kot zasebnim šolam. S tem želi predlagatelj zagotoviti, da ne bi prišlo do razlikovanja na podlagi materialnega položaja otrok oziroma njihovih staršev, v kar pa Državni svet dvomi glede na **novi 32. člen**, ki opredeljuje le določeno vrsto prispevkov iz proračuna države ali lokalne skupnosti. S prispevki staršev se po mnenju Državnega sveta ohranja možnost šolnin tudi v 100% financiranih zasebnih šolah, saj prvi odstavek 88. člena ne opredeljuje prispevka tako, da ga zasebna šola ne bi mogla opredeliti kot prispevek za nad-standard.

Mnenje državnega sveta ob obravnavi **predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pravniškem državnem izpitu - prva obravnava**, EPA 1504

Državni svet Republike Slovenije je na 57. seji, dne 19. 9. 2007, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03 in 69/04) sprejel naslednje

M N E N J E

k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pravniškem državnem izpitu (ZPDI-D) - prva obravnava

Državni svet je obravnaval predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pravniškem državnem izpitu, ki ga je v obravnavo državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Državni svet podpira prizadevanja predlagatelja po skrajševanju čakalnih dob za vstop v sodniško pripravništvo, kar je po mnenju državnega sveta poglavitni razlog za pripravo obravnavanega predloga.

Državni svet predlog zakona **podpira**, meni pa, da bi se moral predlagatelj konkretneje opredeliti do:

- **priznavanja vsebin** iz strokovnega izpita iz upravnega postopka in strokovnega izpita za imenovanje v naziv oziroma vsebin, ki jih bodo opravili državljani držav članic EU oz. državljani iz drugih držav, kjer obstaja pravna in dejanska vzajemnost z državo,
- **naslova**, na podlagi katerega lahko kandidat pristopi k opravljanju sodniškega pripravništva,
- **določitve obsega** temeljnih pravnih znanj s strani ministra za pravosodje glede na avtonomijo univerz,
- **tajnosti** kandidatove identitete,
- **materialnih in osebnih kapacitet**, ki jih imajo določene institucije tako zaradi obveznih kot izbirnih oblik izobraževanja,
- **skrajšanja** celotnega pripravništva za opravljanje pravniškega državnega izpita,
- razloga za **opustitev "drugih del**, za katere se z zakonom zahteva kot pogoj pravniški državni izpit" izven 32 mesečne dobe,
- pojma **"pravnih del"**,
- **urediti dostop do sodnih pisanj in spisov** za kandidate, ki bodo opravljali izpit izven pripravništva po ZPDI,
- neutemeljenega razlikovanja za neposredni pristop k izpitu med kandidati na pravnih delih v pravni osebi (kamor sodijo tudi pravne osebe javnega prava - npr. občine) in izločenimi kandidati na pravnih delih iz zakonodajnega organa ali državne uprave (**kršitev načela enakosti**),
- **neupoštevanja dolgoletne študentske prakse** ali začasnega dela pri organih oz. osebah, ki omogočajo neposreden pristop k izpitu,
- ponovnega uvajanja termina »**uradna tajnost**«, ki se je uporabljal v prejšnjih predpisih o tajnih podatkih,
- **stopnje tajnosti** z oznako "tajno" glede na njene varnostne zahteve in varnost države, njenih političnih ali gospodarskih koristi, ki naj bi jo "imelo" izpitno gradivo in
- **(ne)potrebnosti ločevanja** med veljavnostjo pravnega predpisa in začetkom njegove uporabe,

kar utemeljuje z ugotovitvami in pripombami k posameznim členom:

K 4. členu

Predlog spremenjenega drugega odstavka 4. člena omogoča kandidatu priznanje določenega dela pravniškega državnega izpita. Kandidatu, ki bo opravil strokovni izpit iz upravnega postopka, določen najmanj za visokošolsko izobrazbo, po predpisih, ki urejajo upravni postopek in položaj javnih uslužbencev, se bo priznal ustni del pravniškega državnega izpita iz področja določenega v tretji alineji prvega odstavka 27. člena tega zakona. Če je opravil strokovni izpit za imenovanje v naziv, določen najmanj za visokošolsko izobrazbo, po predpisih, ki urejajo položaj javnih uslužbencev, se mu prizna ustni del pravniškega državnega izpita iz področja določenega v šesti alineji prvega odstavka 27. člena tega zakona.«.

Tretja alineja 27. člena ZDPI navaja pravno področje upravnega prava, upravnega postopka in upravnega spora, medtem ko strokovni izpit iz upravnega postopka, določen najmanj za visokošolsko izobrazbo, po predpisih, ki urejajo upravni postopek in položaj javnih uslužbencev obsega le določbe splošnega upravnega postopka ali splošnega in posebnih *upravnih postopkov* (glej 2. in 3. člen Pravilnika o opravljanju strokovnega izpita iz upravnega postopka; Uradni list RS, št. 63/03), *ne pa tudi upravnega prava kot materialnega dela upravnega prava*.

Če je kandidat opravil strokovni izpit za imenovanje v naziv, določen najmanj za visokošolsko izobrazbo, po predpisih, ki urejajo položaj javnih uslužbencev, se mu prizna ustni del pravniškega državnega izpita iz področja določenega v šesti alineji prvega odstavka 27. člena tega zakona. Ta alineja govori **(le)** o ustavni ureditvi, organizaciji pravosodja in organizaciji uprave ter temeljih ureditve Evropske unije. Ker strokovni izpit za imenovanje v naziv vsebuje poleg navedenih vsebin tudi upravni postopek in upravni spor (glej 6 tč. prvega odstavka 166. člena ZJU), bi bilo *v primeru strokovnega izpita iz upravnega postopka smiselno navesti priznanje le upravnega postopka in upravnega spora, ne pa tudi upravnega prava, v primeru strokovnega izpita za imenovanje v naziv, pa poleg šeste tudi tretjo alinejo prvega odstavka 27. člena ZDPI*.

Mimo predloga 4. člena državni svet predlagatelja (kakor tudi Ministrstvo za pravosodje) opozarja, da je Ministrstvo za javno upravo že pripravilo osnutek predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o javnih uslužbencih, ki se nahaja v medresorskem usklajevanju³, kjer so v predlog zakona vključene spremembe v zvezi s strokovnimi izpiti, pri čemer se naj strokovnost javnih uslužbencev zagotavlja z usposabljanjem in izpopolnjevanjem, tudi obveznim, *in ne več z enkratnim preverjanjem znanja. Medtem ko ministrstvo za pravosodje omogoča olajšave in priznanje vsebin iz strokovnega izpita iz upravnega postopka in strokovnega izpita za imenovanje v naziv, ministrstvo za javno upravo ukinja same strokovne izpite za javne uslužbence in uvaja le usposabljanje in izpopolnjevanje*. Navedeno dejstvo bi lahko upošteval minister za pravosodje pri sprejemanju pravilnika o obveznih oblikah izobraževanja (nov 19a. člen predloga).

Predlagatelj ni navedel vzroka za spremembo dosedanjega drugega odstavka 4. člena ZDPI (*»univerzitetnemu diplomiranemu pravniku, ki je opravil strokovni izpit, ki ni pravniški državni izpit, se prizna ustrezni del pravniškega državnega izpita, ki je vsebinsko enak opravljenemu izpitu«*), zato bo *določno navajanje priznavanja vsebin na zakonski ravni povzročilo morebitne težave pri kandidatih, ki bodo v prihodnje opravili kakšne druge izpite s podobno vsebino, kot jo zahteva ZDPI*. Navedeno je utemeljeno ob dejstvu, da predlog zakona omogoča opravljanje pravniškega državnega izpita tudi za državljane držav članic EU oz. državljane iz drugih držav, kjer obstaja pravna in dejanska vzajemnost z državo (glej 6. člen predloga). Državni svet meni, da je bil dosedanji drugi odstavek 4. člena ZDPI

³ Dostopno na:

http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/mju_dokumenti/pdf/ZJU_9.7.07.pdf

ustrezen; ravno zaradi vseh možnih različic že opravljenih izpitov in kandidatov z drugih držav, ni razloga za njegovo spremembo.

K 6. členu

- V zvezi z uskladitvijo pogoja strokovne usposobljenosti za opravljanje pripravništva (cilji, načela in poglobitve rešitve predloga zakona) je predlagatelj navedel, da v zvezi s potrebo po uskladitvi pogoja strokovne usposobljenosti za opravljanje pripravništva po ZPDI z novimi strokovnimi in znanstvenimi naslovi, pridobljenimi v okviru t.i. bolonjskih študijskih programov meni, da je *s sedanjim strokovnim naslovom univerzitetni diplomirani pravnik primerljiv strokovni naslov magister prava, ki se pridobi po zaključeni drugi stopnji petletnega študija prava*. V zvezi s to navedbo je nejasna določba 3 tč. prvega odstavka 6. člena ZPDI, ki *poleg magistra prava v drugi alineji govori še o strokovnem naslovu diplomirani pravnik (UN)*. Novi strokovni naslov diplomirani pravnik (UN), pa bo pridobil študent po zaključku **prve**-dodiplomske univerzitetne študijske stopnje (glej npr. 14. člen Zakona o strokovnih in znanstvenih naslovih (ZSZN-1) (Uradni list RS, št. 61/06), kakor to tudi že pravilno ugotavlja predlagatelj sam v četrtem odstavku prvega poglavja predloga zakona (ocena stanja in razlogi za sprejem zakona). Da predlagatelj misli le na magistra prava poleg starega univerzitetnega diplomiranega pravnika je razvidno tudi iz predloga 1., 4. in 15. člena, ki slednjemu dodajata le magistra prava, ne pa tudi diplomiranega pravnika (UN). Glede na navedeno bi kazalo iz predloga druge alineje 3 tč. prvega odstavka 6. člena, **črtati besedilo »strokovni naslov diplomirani pravnik (UN)«** in obdržati le besedilo »strokovni naslov magister prava«.

Glede na navedeno, bi kazalo dopolniti tudi nov drugi odstavek in za besedo »magister prava« dodati »in univerzitetni diplomirani pravnik«.

Nov tretji odstavek 6. člena po katerem bo »obseg temeljnih pravnih znanj iz prejšnjega odstavka podrobneje določil minister, pristojen za pravosodje s pravilnikom, h kateremu da predhodno soglasje sodni svet«, bi zato kazalo **preučiti z vidika avtonomije univerz** in visokošolskih zavodov. Zakon o visokem šolstvu (ZViS-UPB3) Ur. l.RS, št. 119/2006 v 6. členu (avtonomija visokošolskih zavodov) namreč določa, da *univerze in samostojni visokošolski zavodi*, ki jih ustanovi Republika Slovenija, *delujejo po načelih avtonomije*, ki jim zagotavlja (med taksativno naštetimi) tudi *izdelavo in sprejem študijskih in znanstveno-raziskovalnih programov, določanje študijskega režima ter določanje oblik* in obdobja preverjanja znanj študentov (šesta alineja drugega odstavka).

K 9. členu

Na prednostne vrstne rede, ki so objavljeni na sodni deski višjega in okrožnih sodišč, bo po predlogu člena potrebno navesti osebno ime posameznega kandidata in njegovo prednostno mesto in dan vložitve prijave. Prednostni vrstni redi se bodo objavili tudi v elektronski obliki na spletni strani višjega sodišča na način, ki posameznemu kandidatu omogoči pridobitev informacije o njegovem

mestu v prednostnem vrstnem redu, javnosti pa prepreči razkritje kandidatove identitete.

*Sodna deska je deska primerne velikosti, pritrjena na steno sodišča, ki je dostopna javnosti. Podatki na njej se lahko objavijo tudi v elektronski obliki na način, ki zagotavlja dostop javnosti (četrty odstavek 17a. člena Zakona o sodiščih ZS-UPB3, Uradni list RS, št. 27/07)⁴. Iz določb ZDPI izhaja, da je seznam oz. imenik sodniških pripravnikov javno dostopen, medtem ko bo javnosti preprečeno razkritje podatkov o kandidatu identiteti na spletni strani. Mimo javno dostopne sodne deske in prepovedi razkritja kandidatove identitete, bi bilo skladno z zakonom o varstvu osebnih podatkov morebiti razmisliti, ali ne bi *posredovali na splet tudi kandidatove identitete, če bi za to podal tudi osebno privolitev*. Glede na dolgo dolžino čakanja na pristop k opravljanju pravniškega državnega izpita, bi tak pristop razblinil vse sume o nepristranskosti odločitev glede izbire posameznih kandidatov. *Zakaj bi bila identiteta kandidata za pravniški državni izpit bolj zaščiten od identitete sodnika in strank v sodnem postopku?**

K 13. členu

S predlaganimi spremembami se sodniško pripravništvo skrajšuje iz enega leta na osem mesecev (14. člen predloga). Predlagatelj *ocenjuje*, da mora trajanje celotnega pripravništva za opravljanje pravniškega državnega izpita ostati nespremenjeno, zaradi česar se izbirno usposabljanje iz veljavnega enega leta s predlogom 13. člena podaljša na šestnajst mesecev.

Iz predloga zakona ni razbrati te »ocene« predlagatelja, zakaj bi moralo biti trajanje celotnega pripravništva za opravljanje pravniškega državnega izpita nespremenjeno, in v čem naj bi se poznala neka dodatna pridobitev kandidatove usposobljenosti, če se bo izbirno usposabljanje podaljšalo še za 4 mesece. Kdor se v 12 mesecih ni naučil osnov s področij izbirnega usposabljanja je malo verjetno, da jih bo osvojil v nadaljnjih 4 mesecih. Kolikor je predlagatelj obrazložil to oceno, toliko bi se lahko v enaki meri odločil za nasprotno rešitev; ne da mora celotno trajanje opravljanja pravniškega državnega izpita ostati nespremenjeno, pač pa da se **skrajša tudi v celoti. Če se skrajšuje obvezno sodniško pripravništvo (ki je vsebinsko pomembnejše od izbirnega), ni razloga, da ne bi izbirno usposabljanje pustili v enakem trajanju kot sedaj (12 mesecev)**. Tako bi se tudi efektivno celotna dobra pripravništva skrajšala za 4 mesece.

Kandidati, ki imajo povprečje nižje od 8,5 in ki bi se v tem trenutku prijavili za nastop sodniškega pripravništva, bodo po ocenah Višjega sodišča morali na opravljanje sodniškega pripravništva čakati skoraj 20 let. Če bo trajanje celotnega pripravništva za opravljanje pravniškega državnega izpita ostalo nespremenjeno,

⁴ Tako drugi odstavek 17a. člena ZS omogoča javno dostopen razpored obravnav ter sej, o katerih se obveščajo stranke in pri katerih javnost po zakonu ali odločitvi sodišča ni izključena in , obsega: opravlno številko in vrsto zadeve; datum in uro začetka obravnave ali seje, o katerih se obveščajo stranke; podatek o kraju in prostoru, kjer se bo opravila obravnava ali seja, o kateri se obveščajo stranke; osebno ime sodnika ali predsednika senata, ki obravnava zadevo in osebno ime stranke v postopku.

se teoretično za te kandidate čas čakanja ne bo v ničemer spremenil, če pa praktično odštejemo (zaradi njihovega čakanja) dodatno dobo štirih mesecev izbirnega usposabljanja (ker jo bodo že opravili), bi zaradi krajše - 8 mesečne dobe sodniškega usposabljanja, na vrsto namesto v 20 letih, prišli po 13,33 letih. Za takšne kandidate bi se po predlogu celotnega skrajšanja pripravništva doba 13,33 leta zaradi hitrejšega opravljanja pripravništva kandidatov z višjim povprečjem, *občutno zmanjšala*. Namesto da bi kandidati z nižjim povprečjem gojili "lažna upanja" več let, bi po drugi strani lahko zakon predpisal najnižjo povprečno oceno (vstopni prag), ki bi še dovoljevala prijavo za opravljanje sodniškega pripravništva. Kvaliteta kandidatov bi se povečala, čakalne vrste bi se zmanjšale. Zaradi takšnega predloga kandidati s prenizkim povprečjem ne bi bili oškodovani, ker bi se lahko odločili za ponovno opravljanje izpitov in s tem za povečanje povprečne ocene.

Tudi sodniški pripravniki bodo morali opraviti obvezne oblike izobraževanja tako na delovnem kot na gospodarskem področju, ki ju predlagatelj ocenjuje kot ustrezni za črtanje usposabljanja v gospodarskem oziroma delovnem sodstvu v okviru 8 mesečnega roka. Ne glede na črtanje usposabljanja, pa bodo morali kandidati opraviti tudi obvezne oblike izobraževanja tako na delovnem kot na gospodarskem področju, zato se bo lahko sodniškim pripravnikom **zaradi te obvezne oblike izobraževanja rok 8 mesecev zavlekel**. Navedeno drži toliko bolj, če upoštevamo, da bo morala biti **obvezna oblika izobraževanja** na delovnem in gospodarskem področju **predpisana tudi za volonterske pripravnike**. *Tako bo trajanje izobraževanja odvisno tudi od materialnih in osebnih kapacitet, ki so na delovnem in gospodarskem področju, zato se bo posredno podaljšal tudi čas čakanja na pristop k izpitu.*

K 18. členu

Po novem 19.a členu bo imela pravico do opravljanja izpita ima tudi oseba, ki ni opravila pripravništva po tem zakonu, če je bila v rednem delovnem razmerju v trajanju najmanj 32 mesecev s polnim delovnim časom pri sodnem svetu, sodišču, državnem tožilstvu, državnem pravobranilstvu, odvetniku, notarju ali ministrstvu, pristojnem za pravosodje (pravosodni organi v širšem smislu).

- Ker ZPDI "ureja pripravništvo po pridobljenem strokovnem naslovu univerzitetni diplomirani pravnik zaradi usposabljanja za opravljanje sodniške funkcije in funkcije državnega tožilca, poklica odvetnika in notarja oziroma za opravljanje drugih del, za katere se z zakonom zahteva kot pogoj pravniški državni izpit" (prvi odstavek 1. člena ZPDI), bi bilo primerno, če bi v *trajanje 32 mesecev vključili tudi "druga dela, za katere se z zakonom zahteva kot pogoj pravniški državni izpit"*, katera predlog ZPDI-D, **izpušča**.

- 19.a člen omogoča pravico do opravljanja izpita tudi osebam, ki niso opravila pripravništva po tem zakonu, če so bile "v rednem delovnem razmerju najmanj 48 mesecev s polnim delovnim časom pri pravni fakulteti ali visoki pravni šoli ali v pravni osebi iz prvega odstavka 15. člena tega zakona na pravnih delih". V tem

delu se zastavlja *vprašanje opredelitve "pravnih del"*, saj obrazložitev k tem členu govori o delu v pravni službi, medtem ko 15. člen predloga 10. tč. 15. člena ZPDI ravno nadomešča pojem "v pravni službi" z opisnim pojmom "na pravnih delih". *Opisni pojem »pravna dela« bo težje opredeliti, ker se za večino del npr. v organih javne uprave, ne zahteva izrecno pravna izobrazba, pač pa univerzitetna oz. družboslovna;*

K predlogu člena ima Državni svet tudi dve normativni **pripombi**:

I.)

V prvi odstavek 19.a člena zakona se za besedilom: "48 mesecev s polnim delovnim časom pri" **doda** besedilo: "**osebah iz 4., 5., 9. in 10. točke**", besedilo: "**pravni fakulteti ali visoki pravni šoli ali v pravni osebi**", se črta.

O b r a z l o ž i t e v

Glede na prvi odstavek 15. člena se v zvezi s prvim odstavkom novega 19.a člena (18. člen predloga) pojavi *nejasnost razmejitve pravne osebe* - ali gre za vse pravne osebe iz prvega odstavka 15. člena (med katerimi so navedeni tudi pravosodni organi za katere je potrebno delovno razmerje 32 mesecev in ne 48 mesecev) tako kot to določa predlog ali gre dejansko le za 10. točko prvega odstavka 15. člena? Ker gre verjetno le za 9. in 10. točko, bi moral predlagatelj besedilo 18. člena predloga dopolniti tako, da bi se za besedilom: "48 mesecev s polnim delovnim časom pri" **dodalo** besedilo: "**osebah iz 9. in 10. točke**", besedilo "**pravni fakulteti ali visoki pravni šoli ali v pravni osebi**", pa bi se **črtalo**. Ne glede na navedeno nejasnost pa prvi odstavek predloga novega 19a. člena poleg nejasnosti **krši tudi načelo enakosti**: *K neposrednemu pristopu na izpit bi po predlagani dikciji lahko pristopil kandidat na pravnih delih v pravni osebi, medtem ko to ne bo možno kandidatom, ki bi bili zaposleni na pravnih delih v državnih organih.* Ker *državni organi niso pravne osebe javnega prava* (pač pa je to država, občine⁵ ipd.), bi lahko kandidat na pravnih delih iz neke pravne osebe zasebnega prava ali iz javne agencije, javnega sklada, javnega zavoda itd. (specializirane pravne osebe javnega prava) po 48 mesecih lahko pristopil k neposrednemu opravljanju izpita, medtem ko to ne bo možno kandidatom, ki bodo zaposleni na pravnih delih (ali celo v pravni službi) pri zakonodajnem organu ali drugih organih v državni upravi (razen ministrstva za pravosodje)! Nedvomno velik del kandidatov prihaja iz državnih organov, zato se čakalna doba za njih ne bi v ničemer skrajšala, saj jim bo glede na predlog onemogočen neposredni pristop k izpitu; iz predloga ni najti nobenega utemeljenega razlikovanja, ki ga je predlagatelj naredil med zakonodajnim

⁵ Zakon o lokalni samoupravi v 8. členu določa osebe javnega prava, da so lokalne skupnosti **osebe javnega prava**, v 72. členu pa pravi to še posebej o pokrajinah. Tako bi lahko kandidat iz občine lahko neposredno pristopil k izpitu po 10. točki prvega odstavka 15. člena ZPDI (pravna dela v pravni osebi), ne glede na to, da je samoupravna lokalna skupnost kot izbirni organ usposabljanja organ navedena tudi v 5. točki prvega odstavka poleg organov državne uprave!

organom, celotno državno upravo in pravnimi osebami javnega prava, iz katerih bodo kandidati lahko neposredno pristopili k izpitu.

II).

V prvi odstavku 19.a člena zakona se za besedilom: "mesecev s polnim delovnim časom" **doda** besedilo: "**ali enakovrednim časom, ki se izkazuje s potrdilom delodajalca**".

O b r a z l o ž i t e v

Predlog novega 19. a člena govori le o rednem delovnem razmerju s polnim delovnim časom; vedno več študentov je, ki se neposredno po zaključku dodiplomskega študija odločijo za neposredno nadaljevanje podiplomskega študija, v katerem imajo prav tako status študenta. Kljub temu, da lahko vrsto let opravljajo delo prek študentskega servisa pri raznih državnih organih, odvetnikih in notarjih ali so začasno zaposleni, jim to delo ne bo v ničemer pripomoglo k neposrednemu pristopu na izpit. Predlog zakona bi lahko tudi tej skupini omogočil neposreden pristop k izpitu po času, ki bi bil ekvivalenten 32. oz. 48. mesecem rednega delovnega razmerja.

- Kljub temu, da bo imela po 18. členu pravico do opravljanja izpita tudi oseba, ki ni opravila pripravništva po tem zakonu, bo kljub temu morala opraviti obvezne oblike izobraževanja, ki jih bo s pravilnikom predpisal minister. Kljub zakonskem pooblastilu bi kazalo predvsem z vidika trajanja tega izobraževanja, izpolnjevanja vseh pogojev in čakanja na pristop k izpitu, navesti vsaj okvirni dopustni čas oziroma pogoje, ki bi lahko vsaj delno opredelili trajanje izobraževanja. *Če bo trajanje izobraževanja zelo obsežno oz. odvisno od materialnih in osebnih kapacitet v posameznih institucijah, se bo posredno lahko znatno podaljšal čas čakanja na pristop k izpitu.*

- Kandidati iz tega člena bodo imeli pravico do opravljanja izpita, ki niso opravili pripravništva po tem zakonu, če bodo (med drugim) opravili obvezne oblike izobraževanja, ki jih s pravilnikom predpiše minister, pristojen za pravosodje, zlasti pa prisostvovali na obravnavah, se udeleževali seminarjev in drugih primerljivih oblik izobraževanj (tretja alineja prvega odstavka 19.a člena). Ker pisni del izpita za posamezno področje zajema izdelavo sodne odločbe prve stopnje (25. člen ZPDI) je *bistvenega pomena, da bo tudi tem kandidatom omogočen dostop do sodnih pisanj in gradiva, ki ji bo služilo kot podlaga za pripravo na opravljanje izpita.* Glede na navedeno, bi kazalo **na zakonski ravni urediti dostop teh kandidatov do sodnih pisanj in spisov**, saj kandidati niso pooblašene osebe, ki bi lahko imele dostop do osebnih podatkov brez soglasja oz. anonimiziranja⁶.

⁶ Zakon o varstvu osebnih podatkov v 17. členu določa obdelavo za zgodovinsko, statistično in znanstveno-raziskovalne namene. Osebnih podatki se lahko obdelujejo za zgodovinsko, statistično in znanstveno-raziskovalne namene v anonimizirani obliki, če zakon ne določa drugače ali če posameznik,

- V zvezi z novim 19.b členom bi kazalo izrecno poudariti, da bo sredstva za kritje stroškov izpita založilo ministrstvo za pravosodje **za vse kandidate**; sodniškimi pripravnikom, ki so opravili sodniško pripravništvo kot oseba v delovnem razmerju na sodišču, državnotožilskim in državnopravobranilskim pripravnikom ne bo potrebno povrniti stroškov, če se bodo zaposlili v teh organih ali na ministrstvu za pravosodje, medtem ko bodo morali *ostali kandidati povrniti založene stroške*.

V izogib težavam pri povračilu stroškov, bi se lahko kandidati že pred pristopom k izpitu zavezali skleniti delovno razmerje v pravosodnih organih v širšem smislu, *ostali pa bi morali založiti stroške sami oz. njihovi delodajalci*.

K 21. členu

Po novem 24.a členu bodo pisne naloge, šifre kandidatov in izdelane pisne naloge (v nadaljnjem besedilu: izpitno gradivo) uradna tajnost, dokler se ocenjene izdelane pisne naloge ne označijo z osebnimi imeni kandidatov. Izpitno gradivo mora biti označeno kot izpitna tajnost, stopnja tajnosti »tajno«.

Velja pripomniti, da se je termin »uradna tajnost« uporabljal v prejšnjih predpisih o tajnih podatkih. Zakon o tajnih podatkih (ZTP-UPB1, Uradni list RS, št. 135/03) je v 48. členu določil, da je treba tajnim podatkom, ki jim je bila stopnja tajnosti določena po prejšnjih predpisih in so v zbirki nerešenih zadev, spremeniti oznako stopnje tajnosti skladno s tem zakonom, najpozneje do 31.12.2004. Tako so se podatki uradna tajnost, uradna skrivnost ali vojaška skrivnost – strogo zaupno, spremenili v oznako »tajno«⁷.

Državni svet se sprašuje, kako bi lahko razkritje pisnega gradiva kandidata hudo škodovalo varnosti ali interesom Republike Slovenije; tajnost podatkov je povezana z njihovim označevanjem (17. člen ZTP), dovoljenjem za dostop do tajnih podatkov, ki ga izdajajo (za stopnjo tajnosti z oznako »tajno«) ministrstvo za notranje zadeve, ministrstvo za obrambo, Slovenska obveščevalno-varnostna agencija ter Policija (20. člen ZTP), posebnim shranjevanjem, kjer že sam vstop v varnostno območje pomeni dostop do teh podatkov, načrtom poti in prenosom podatkov, preverjanjem kurirjev, posebne zahteve pri kopiranju, sezname

na katerega se nanašajo osebni podatki, ni predhodno podal pisne privolitve, da se lahko obdelujejo brez anonimiziranja.

⁷ ZTP v 13. členu določa, da imajo tajni podatki iz 5. člena tega zakona glede na možne škodljive posledice za varnost države ali za njene politične ali gospodarske koristi, ki utegnejo nastati, če bi bili razkriti nepoklicani osebi, eno od naslednjih stopenj tajnosti: 1. STROGO TAJNO, ki se določi za tajne podatke, katerih razkritje nepoklicani osebi bi ogrozilo vitalne interese Republike Slovenije ali jim nepopravljivo škodovalo; 2. TAJNO, ki se določi za tajne podatke, katerih razkritje nepoklicani osebi bi lahko hudo škodovalo varnosti ali interesom Republike Slovenije; 3. ZAUPNO, ki se določi za tajne podatke, katerih razkritje nepoklicani osebi bi lahko škodovalo varnosti ali interesom Republike Slovenije; in 4. INTERNO, ki se določi za tajne podatke, katerih razkritje nepoklicani osebi bi lahko škodovalo delovanju ali izvajanju nalog organa.

vpogledov, načrti varovanja itd. (glej Uredbo o varovanju tajnih podatkov, Ur.l.RS, št. 74/05). *Glede na posebne zahteve pri varovanju tajnih podatkov z oznako »tajno«, državni svet meni, da bi bila zadovoljiva že najnižja stopnja tajnosti z oznako »interno«.*

5. člen ZTP kot splošno izhodišče določa za tajnega podatek, ki je tako pomemben, da bi z njegovim razkritjem nepoklicani osebi nastale, ali bi očitno lahko nastale, škodljive posledice za varnost države ali za njene politične ali gospodarske koristi in se nanaša na: 1. javno varnost; 2. obrambo; 3. zunanje zadeve; 4. obveščevalno in varnostno dejavnost državnih organov Republike Slovenije; 5. sisteme, naprave, projekte in načrte, pomembne za javno varnost, obrambo, zunanje zadeve ter obveščevalno in varnostno dejavnost državnih organov Republike Slovenije; 6. znanstvene, raziskovalne, tehnološke, gospodarske in finančne zadeve, pomembne za javno varnost, obrambo, zunanje zadeve ter obveščevalno in varnostno dejavnost državnih organov Republike Slovenije.

Glede na navedeno državni svet meni, da gre pri varovanju izpitnega gradiva predvsem za zaščito kandidata in ne delovanja države; kandidata bi kazalo zaščititi predvsem prek načinov, ki jih nudi zakon o varstvu osebnih podatkov in ne zakon o tajnih podatkih.

K 27. členu

V zadnjem času se opaža, da predlogi zakonov vse pogosteje v prehodnih in končnih določbah vsebujejo besedilo, da zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne (na določen datum) ali od poteka nekega obdobja po njegovi objavi.

Predlog člena določa, da zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne tri mesece po njegovi uveljavitvi, zato sodi v gornjo skupino zakonov. Državni svet meni, da se po nepotrebnem vzpostavlja razlika med veljavnostjo pravnega predpisa in začetkom njegove uporabe, kar v pravni sistem vnaša nejasnost in nepreglednost⁸. Dovolj bi bilo le podaljšati začetek veljavnosti npr:

"Ta zakon začne veljati štiri mesece po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije".

⁸ Tako prof. dr. Albin Igličar, Na rob določilom o veljavi in uporabi zakona. PP, št. 31-32 z dne 23.8.2007.